

Vergaderjaar 2007–2008

30 234

Toekomstig sportbeleid

Nr. 19

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 1 augustus 2008

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport¹ bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen voor te leggen aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 26 maart 2008 inzake het verslag van een werkbezoek aan China met name op het gebied van sport en innovatie (31 200 XVI, nr. 128) en over de brief van 3 april 2008 inzake het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (30 234, nr. 15). Tevens hebben enkele fracties vragen gesteld aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de minister van Economische Zaken over de brief van 2 juni 2008 inzake de economische betekenis van sport in Nederland (30 234, nr. 16).

De op 8 juli 2008 toegezonden vragen zijn met de door de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de minister van Economische Zaken bij brief van 31 juli 2008 toegezonden antwoorden hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Smeets

Adjunct-griffier van de commissie,
Clemens

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Halsema (GL), Kant (SP), Snijder-Hazelhoff (VVD), Ferrier (CDA), ondervoorzitter, Joldersma (CDA), De Vries (CDA), Smeets (PvdA), voorzitter, Van Miltenburg (VVD), Schippers (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Willemse-van der Ploeg (CDA), Van der Veen (PvdA), Schermers (CDA), Van Gerven (SP), Wolbert (PvdA), Heerts (PvdA), Zijlstra (VVD), Ouwehand (PvdD), Agema (PVV), Leijten (SP), Bouwmeester (PvdA), Wiegman-van Meppelen Scheppink (CU) en Vacature (algemeen).
Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Vendrik (GL), Van Velzen (SP), Neppérus (VVD), Vietsch (CDA), Vacature (CDA), Ormel (CDA), Van Dijken (PvdA), Verdonk (Verdonk), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Atsma (CDA), Van der Ham (D66), Çörüz (CDA), Gil'ard (PvdA), Smilde (CDA), Langkamp (SP), Vermeij (PvdA), Arib (PvdA), Kamp (VVD), Thieme (PvdD), Bosma (PVV), Luijben (SP), Tichelaar (PvdA), Ortega-Martijn (CU) en De Wit (SP).

Inhoudsopgave	blz.
1. Verslag werkbezoek aan China met name op het gebied van sport en innovatie (31 200 XVI, nr. 128)	2
1.1 Vragen vanuit de fracties	2
1.2 Reactie van de staatssecretaris van VWS	2
2. Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (30 234, nr. 15)	3
2.1 Vragen vanuit de fracties	3
2.2 Reactie van de staatssecretaris van VWS	4
3. De economische betekenis van sport in Nederland (30 234, nr. 16)	7
3.1 Vragen vanuit de fracties	7
3.2 Reactie van de staatssecretaris van VWS en de minister van EZ	7

1. Verslag werkbezoek aan China met name op het gebied van sport en innovatie (31 200 XVI, nr. 128)

1.1 Vragen vanuit de fracties

Vragen van de PvdA-fractie

1

Welk effect had de «indringende discussie over verantwoord ondernemen» op de gang van zaken binnen het bezochte bedrijf en/of voor de samenwerkingsrelatie met het Nederlandse partnerbedrijf? Zijn daar afspraken over gemaakt?

2

Welk effect heeft uw oproep tot aandacht voor de bewoners die hun woningen vanwege de Olympische Spelen hebben moeten verlaten gehad? Is daarover uitleg gegeven en/of zijn daaromtrent toezeggingen gedaan?

3

Wil de opmerking «de heer Liu Peng nam kennis van mijn punten inzake de mensenrechten» zeggen dat hij:

- a. daar geen weet van had tot u hem daarop opmerkzaam maakte;*
- b. ze voor kennisgeving aannam;*
- c. ze ontkende en daarom geen vervolgactie nodig achtte;*
- d. zich voornemens toonde om daar, voor zover dat in zijn macht lag, iets aan te doen?*

4

Houden Nike en Adidas zich wel of niet aan de «schone kleren» standaard? Zo ja, wat bedoelde de heer Liu Peng met zijn opmerking om «in 2012 samen op te trekken»? Zo neen, wordt er richting Nike en Adidas wat dat betreft actie ondernomen door de Nederlandse regering?

1.2 Reactie van de staatssecretaris van VWS

1

Direct na het bezoek van het bedrijf in februari heeft er een gesprek plaatsgevonden met de Nederlandse Ambassade en het bedrijf over maatschappelijk verantwoord ondernemen. In dit gesprek gaf de ondernemer aan dat hij zijn best doet om de werkomstandigheden te verbeteren. Hierna is er geen contact meer geweest met het bedrijf. Het is aan de Nederlandse ondernemer zelf om af te wegen of de inspanningen van zijn kant tot voldoende veranderingen leiden opdat voorzetting van het bedrijf met de Chinese counterpart gerechtvaardigd is.

2

Ten behoeve van alle grote infrastructurele werken wereldwijd zijn mensen genoodzaakt om te verhuizen, belangrijk is op welke wijze dit gebeurt. Het is een proces dat tijd nodig heeft in een land dat zoekt naar andere manieren van het administreren van grondeigendomsrechten. Er zijn hierover geen toezeggingen gedaan vanuit China.

3

De heer Liu Peng was goed geïnformeerd over het standpunt van de Nederlandse regering maar sprak zich niet expliciet uit over alle onderdelen van dit beleid.

4

Ik kan geen uitsluitsel geven of Nike en Adidas zich aan de «schone kleren» standaard houden. De bedrijven geven aan hun uiterste best te doen om aan deze standaard te voldoen. Echter de verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de bedrijven zelf. De heer Liu Peng deelde de intentie om in de aanloop naar de Olympische Spelen van 2012 als Nederlandse en Chinese overheid gezamenlijk actief de «schone kleren» standaard uit te dragen.

2. Nationaal Actieplan Sport en Beweging (30 234, nr. 15)

2.1 Vragen vanuit de fracties

Vragen van de PvdA-fractie

5

Wordt er in het kader van het Nationaal Actieplan Sport en Beweging (NASB) ook aandacht geschonken aan intensivering van de lessen lichamelijke opvoeding in het (basis)onderwijs? Zo ja, hoe? Zo neen, hoe wordt het onderwijs bij het (streven van het) NASB betrokken?

6

Wordt er in het kader van het NASB ook aandacht geschonken aan bewegings- en sportstimulering van uitkeringsgerechtigden? Zo ja, hoe? Zo neen, hoe worden instellingen als het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) e.d. bij het (streven van het) NASB betrokken?

7

Wordt het (streven van het) NASB ook landelijk ondersteund door een op de doelgroep(en) toegesneden campagne via de massamedia? Zo ja, hoe? Zo neen, waarom niet?

8

Wordt het streven naar een «beweegvriendelijke omgeving» ook opgenomen in instrumenten als het grotestedenbeleid (GSB) en het Investeringsbudget stedelijke vernieuwing (ISV)?

9

Aan de hand van welke variabelen worden output en outcome gemeten? Welke criteria worden gehanteerd om te bepalen of er van een succes sprake is?

Vragen van de SP-fractie

10

Waarom is er voor gekozen om het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geen partner te laten zijn in het NASB? Bent u van mening

dat er genoeg sportlessen worden verzorgd in het onderwijs (zowel primair, secundair als beroepsgericht onderwijs)?

11

Zijn er over de beweeginterventies kwalitatieve afspraken gemaakt met de VNG? Zo ja, welke? Zo neen, waarom niet?

12

Is er aanpassing mogelijk in de loop van het actieplan als blijkt dat de inspanningen niet leiden tot de gewenste resultaten?

13

Kunt u de Kamer informeren over de voortgang in de gemeenten?

14

Waarom is er in de uitwerking niets terug te vinden over de combinatiefuncties? Zijn daar afspraken over gemaakt met gemeenten als het gaat om opleidingsniveau van de uitvoerenden en salarisniveau?

Vragen van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennis genomen van de Kaderstellende afspraken Impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Zij hebben, gezien het feit dat allochtonen als een specifieke doelgroep worden genoemd, een aantal vragen.

15

Hoeveel geld zal er in het kader van deze plannen worden uitgetrokken voor projecten exclusief gericht op allochtonen?

16

Komen projecten die de maatschappelijke segregatie in dit land bevorderen en dus integratieremmend werken, zoals gescheiden sporten voor moslimvrouwen, voor financiering in aanmerking?

17

Komen projecten gericht op het beoefenen van vechtsporten door allochtone jongeren voor financiering in aanmerking?

2.2 Reactie van de staatssecretaris van VWS

5

Het NASB richt zich op vijf aandachtsgebieden: werk, zorg, wijk, sport en school. Binnen de setting «school» worden in samenwerking met het onderwijs projecten ontwikkeld, gericht op het in beweging krijgen van jongeren. Gemeenten die aan de impuls NASB meedoen, kunnen dit financieren met NASB-middelen.

Het ministerie van OCW is een belangrijke partner voor het sportbeleid. Na het zomerreces zal ik u informeren over het beleidsprogramma Sport en Onderwijs dat VWS en OCW ontwikkelen. Gezamenlijk streven is om kinderen meer in beweging te brengen: tijdens school, naschools en bij de sportvereniging. Het bewegingsonderwijs (primair en voortgezet onderwijs) krijgt daarbij ook aandacht, evenals de positie van sport en beweging in het middelbaar beroepsonderwijs.

6

De doelstelling van het NASB is om mensen die te weinig bewegen aan het bewegen te krijgen. Hierbij maak ik geen onderscheid naar uitkeringsgerechtigden of werkenden. Uiteindelijk is het de keuze van gemeenten

voor welke doelgroepen de middelen worden ingezet. Er is inmiddels een aantal methodieken ontwikkeld dat specifiek voor de doelgroep wordt ingezet. Gemeenten kunnen in het kader van de gemaakte afspraken ervoor kiezen hun middelen in te zetten voor dergelijke methodieken.

7

Het NASB wordt ondersteund door de massamediale campagne «30 minuten bewegen» uitgevoerd door het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen. In deze campagne wordt, naast communicatie gericht op alle Nederlanders, periodiek aandacht besteed aan doelgroepen (VMBO-scholieren, 50-plussers, chronisch zieken en werkenden). Daarbij wordt verbinding gelegd met lokale actie en worden de communicatiemiddelen toegesneden op de betreffende doelgroep.

8

Ik ben in gesprek met mijn collega ministers van VROM en WWI om te bezien hoe het streven naar een beweegvriendelijke omgeving kan worden verbonden met hun beleidsinstrumenten. Ik zal u aan het eind van 2008 hoerover nader informeren in de tussenrapportage over de uitvoering van het sportbeleid.

9

De outcome variabele is het voldoen aan de zogenoemde combinorm. Voor volwassenen gaat het daarbij om ten minste 30 minuten matig intensief bewegen op minstens 5 dagen per week en/of ten minste drie maal per week 20 minuten intensief bewegen. Voor jeugd tot en met 17 jaar geldt als norm dagelijks 60 minuten matig intensief bewegen en/of 3 maal per week 20 minuten intensief bewegen.

In het kader van de impuls NASB is afgesproken dat de VNG zorg draagt voor het totstandkomen van het landelijke beeld. Dit beeld wordt gevormd door de toepassing van de beweeginterventies en verankering in de nota's lokaal gezondheidsbeleid per gemeente op geaggregeerd niveau te beschrijven.

Als het landelijke streefcijfer voor 2012 (70% van de volwassenbevolking en 50% van de 4-17-jarigen voldoet aan de combinorm) gehaald wordt, is er sprake van succes. Er is geen streefcijfer voor outputvariabelen vastgesteld.

10

Zie antwoord op vraag 5.

11

Met de VNG zijn de volgende afspraken gemaakt binnen de impuls NASB over de beweeginterventies:

De VNG stimuleert de deelnemende gemeentebesturen:

- om de beoogde doelen en activiteiten van de impuls NASB te realiseren;
- om met de beschikbare Rijksbijdrage en eigen middelen beweeginterventies (additioneel aan of ter intensivering van bestaande activiteiten) te realiseren;
- om daar waar het kan gebruik te maken van de binnen het NASB ontwikkelde en/of onderzochte effectieve beweegmethodieken/interventies, aanbod of maatregel;
- om de realisatie van de beweeginterventies onderdeel te laten zijn van gemeentelijke plannen op het terrein van het lokaal gezondheidsbeleid;
- een meer beweegvriendelijke omgeving te realiseren;

- om hieromtrent een verklaring te ondertekenen die toegang geeft tot uitkering van de Rijksbijdrage.

Daarnaast draagt de VNG jaarlijks zorg voor het totstandkomen van een landelijk beeld.

12

Met de bestuurlijke partners voer ik regelmatig overleg over de uitvoering van het NASB. De VNG verzorgt een jaarlijks beeld van de uitvoering van het NASB op lokaal niveau. Als blijkt dat de uitvoering niet naar wens verloopt is aanpassing mogelijk.

13

Ik kan de kamer, na het einde van het eerste volledige jaar, in 2010 informeren over de voortgang in de gemeenten op basis van het landelijk beeld dat de VNG jaarlijks geeft en op basis van het aanvullende evaluatief onderzoek naar output en outcome dat in opdracht van VWS gaat plaatsvinden.

14

Over de inzet van combinatiefuncties zijn aparte afspraken met gemeenten gemaakt in december 2007. Een landelijke taskforce met vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties van overheden, de sport-, onderwijs- en cultuursector heeft adviezen uitgevaardigd over het opleidings- en salarisniveau van combinatiefuncties. De nadruk ligt op uitvoerende functies op HBO- en MBO (3/4)-niveau. Op HBO-niveau kunnen uitvoerende taken ook worden gecombineerd met coördinerende taken (bijvoorbeeld om de samenwerking tussen scholen en sportverenigingen tot stand te brengen). De VNG en gemeenten hebben zich gecommitteerd aan deze adviezen. Momenteel werken de sectoren aan de implementatie van de functieprofielen in de CAO's, waarbij gelijke waardering en salariering het uitgangspunt is (zie aanbiedingsbrief eindrapport taskforce van OCW, bijlage bij 30 234, nr. 17).

De combinatiefuncties vormen de zogenaamde «software» voor gemeenten, scholen en sportverenigingen om sportactiviteiten uit te voeren. De ontwikkelde kennis binnen het NASB op het gebied van jeugd wordt actief aan de combinatiefunctionarissen beschikbaar gesteld.

15

De doelstelling van het NASB is om mensen die te weinig bewegen aan het bewegen te krijgen. Hierbij maak ik geen onderscheid naar allochtonen of autochtonen. Uiteindelijk is het de keuze van gemeenten voor welke doelgroepen de middelen worden ingezet. Het gemeentelijk bestuur verantwoordt de keuze voor een aanpak gericht op bewegingsstimulering niet aan mij, maar aan de gemeenteraad. Ik heb hierover ook geen richtlijnen aan de gemeenten meegegeven, anders dan dat ik verwacht dat interventies effectief zijn en leiden tot meer beweging.

16 en 17

Zie het antwoord op vraag 15.

3. De economische betekenis van sport in Nederland (30 234, nr. 16)

3.1 Vragen vanuit de fracties

Vragen van de PvdA-fractie

18

Doet het onderzoek ook uitspraken over de samenhang tussen de mogelijkheid topsportevenementen te organiseren en de schaalgrootte van Nederland? Zo ja, waar vinden de leden van de PvdA-fractie dat terug? Zo nee, is er een redelijk zicht op welke evenementen te groot zijn (geworden) om door Nederland alleen georganiseerd te kunnen worden?

19

Bent u van mening dat voor sommige topsportevenementen de schaal van Nederland te klein (geworden) is en dat, indachtig het geslaagde Europees kampioenschap (EK) voetbal 2000 in België en Nederland en het EK 2008 in Oostenrijk en Zwitserland, voor sommige sportevenementen internationale samenwerking gewenst, zo niet vereist is?

20

Vindt u de Benelux een voor de hand liggend samenwerkingsverband voor de organisatie van grote sportevenementen? Wat is, mede in dat licht, de stand van zaken van het streven om in 2018 het Wereldkampioenschap (WK) voetbal in de Benelux te organiseren?

21

Bent u, vanwege de (ook economische) perspectieven die samenwerking op sportief gebied in Beneluxverband biedt, van plan om de uitkomsten en de daaraan verbonden beleidsdoelstellingen van «De economische betekenis van sport» in het Beneluxparlement te bespreken? Zo ja, op welke concrete terreinen streeft dit kabinet op sportgebied gezamenlijke beleidsdoelen in Beneluxverband na?

Vragen van de SP-fractie

22

De economische waarde van sport, sportinnovatie en handel die voortkomt uit sport, bedraagt 0.85% van het BPN. Bent u van mening dat de investering in sport zich verhoudt tot de economische waarde?

23

Bent u van mening dat een focus op de economische waarde van de sport zal leiden tot meer differentiatie in de sport, of zal het leiden tot specialismen die geen rekening houden met de ontwikkeling in de breedte? Kunt u uw antwoord toelichten?

24

Er zijn nu drie verschillende regio's «in de race» voor de Olympische Spelen. Kunt u aangeven hoeveel de regio's uitgeven aan promotiedoeleinden in relatie tot de sportontwikkeling?

3.2 Reactie van de staatssecretaris van VWS en de minister van EZ

18

Nee, het onderzoek doet geen uitspraken over de samenhang tussen te organiseren topsportevenementen en de schaalgrootte van Nederland. Binnen het Olympisch Plan 2028 onderzoekt NOC*NSF momenteel in de bouwsteen evenementen hoe Nederland in de toekomst bij de landen in

Europa kan behoren die grote sportevenementen organiseren.

19

Ik ben niet van mening dat Nederland per definitie te klein is voor sommige topsportevenementen. Uit het schetsboek «ruimte voor Olympische Plannen» dat in opdracht van het ministerie van VROM is uitgevoerd blijkt bijvoorbeeld dat: «Nederland over voldoende ruimtelijke mogelijkheden beschikt om grootschalige (sport)evenementen zoals de Olympische Spelen te organiseren. Dit zal grote, maar haalbare inspanningen vergen die tegelijkertijd grote kansen bieden.» Bovenstaande doet niets af aan het feit dat voor sommige grootschalige sportevenementen internationale samenwerking gewenst is.

20

In beginsel is het geen uitgangspunt dat de Benelux een voor de hand liggend samenwerkingsverband is voor de organisatie van grote sportevenementen. Ik sluit het echter ook niet uit. De organisatie van sportevenementen is voorbehouden aan de sportbonden die de evenementen door de internationale sportorganisaties krijgen toegewezen. Het streven om het WK voetbal in Nederland en België te organiseren komt voort uit een samenwerkingsverband tussen de KNVB en de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB).

21

Ik ben vooralsnog niet voornemens om de uitkomsten van het onderzoek «De economische betekenis van sport» te bespreken binnen het Beneluxparlement. Ik zal het rapport wel bespreken binnen de EU werkgroep over Sport en Economie.

22

De directe economische effecten van sport laten zich vertalen in een bijdrage aan het BNP van 0.85%. De indirecte economische effecten van sport laten zich niet in een cijfer uitdrukken, maar zijn mogelijk veel groter. Denk aan de mogelijkheden die sport biedt als aanknopingspunt voor Nederland en het Nederlandse bedrijfsleven om internationaal naamsbekendheid te creëren. Maar ook aan de effecten die sport heeft op een gezonde (arbeidsproductieve) samenleving. Het Kabinet steunt sport met name om de maatschappelijke waarden waaraan sport een bijdrage levert. Sport draagt bij aan kabinetsdoelen op het terrein van preventie en gezondheid, jeugdbeleid, onderwijs, waarden en normen, integratie, wijken, veiligheid en internationaal beleid. Al deze bijdragen legitimeren de investering in sport ruimschoots.

23

Uit het rapport «de economische betekenis van sport in Nederland» blijkt dat sport naast een maatschappelijke waarde ook een economische waarde heeft. De observatie dat de sportsector een economische waarde heeft betekent niet dat de overheid op basis van deze observatie specialisatie of differentiatie in de sport zal bevorderen.

24

Momenteel is het nog te vroeg om te zeggen dat er drie verschillende regio's in de race zijn voor de Olympische Spelen. Ik kan u ook geen inzicht geven in eventuele uitgaven aan promotiedoeleinden. In het kader van het Olympisch Plan 2028 van NOC*NSF en in opdracht van het ministerie van VROM heeft het bovengenoemde onderzoek naar de ruimtelijke mogelijkheden van grootschalige (sport)evenementen uitgewezen dat de organisatie van de Spelen een onderneming is voor Nederland als geheel. Het schetsboek laat tien mogelijkheden zien hoe de eventuele Olympische Spelen in Nederland ruimtelijk kan worden vorm gegeven.